

Mots

Xavier Casassas

Pagès editors
LLEIDA, 2015

© Xavier Casassas Canals, 2015
© d'aquesta edició: Pagès Editors, SL, 2015
carrer Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
editorial@pageseditors.cat
www.pageseditors.cat
Primera edició: juny de 2015
ISBN: 978-84-9975-629-5
DL L 667-2015
Disseny: Ton Gorgues / Xavier García
Impressió: Arts Gràfiques Bobalà, SL
www.bobala.cat

— † imprès a **Lleida** † —

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.

1

Cau escrita la paraula
en un parany encisador
i tot i ferida i seca,
pot revifar-se i omplir-ho tot.
Espera, arraulida,
l'aigua tendra
dels ulls d'un lector
que l'alci fora de la pàgina,
de la presó blanca sense barrots,
en tregui fruits
i n'espargexi la llavor.
Cau escrita la paraula,
ni aquell ni jo,
no sabem d'on.

2

Paraules que a queixalades
volen fer seva la realitat
obren la boca a la fosca
naveguen com ratpenats
i enmig del silenci
no comprenen
que s'ha fos la claredat.

3

Una a una les lletres
volen nues pel cel nou
i Adam corre sota els núvols,
preocupat per la vergonya aliena,
caçant-les.

Quan en té un farcell
les cus amb el fil del contingut
i amb elles va cobrint,
una a una,
totes les coses.

Un cop acabada la tasca
—al cel no hi queda ni una coma—
Adam crida de joia
ara tot li pertany.

4

Un bon dia
el desvagat escultor de la tribu
va albirar la possibilitat de perpetuar,
petrificades, les paraules.
Es passà dies i nits de solitud i lluna
rumiant el procés de transmutació alquímica
que dels sons en faria imatges en la pedra.
Un matí de claredat colpidora,
embolcallats el cor i les mans
amb la tremolor d'un temor reverencial,
colpejà la superfície erma de la pedra més negra.
Tot just acabada la feina,
un esclat d'espurnes
—el crit de l'esperit atrapat en la matèria—
el ferí,
imprimint sobre els seus ulls el segell de la ceguesa.
Embriagat per la certesa
de la necessitat urgent de continuar la seva tasca,
meravellat per la transcendència inesperada
dels seus propis actes,
decidí esmerçar totes les seves forces
—abans no el vingués a buscar la mort—
en gravar sobre algunes pedres

tota l'eficàcia dels sons
que els homes que l'envoltaven
pronunciaven quan volien expressar l'amor.

5

D'una paraula esquifida
aquell poble confós
en féu un ídol, una senyera.
Caminant pretesament ennoblits
sota la seva ombra,
endinsaren els seus cors
per una avinguda
d'alegria impròpia.
Els fanals de la voravia
no eren de llum,
sinó de tenebra.
En la seva ceguesa
cavalcaren sobre els cossos
—trepitjant-los i martiritzant-los—
i les ànimes d'altres pobles.
Un bon dia la seva marxa,
triomfant i irreflexiva,
es veié aturada
per una paret immensa,
un mur llis i punyent
de superfície emmirallada.
Els més, aclucant els ulls,
es llençaren de cap
contra l'espill avergonyidor.

Volien travessar-lo,
oblidar-lo,
i seguir la seva via.
Els que aconseguiren
aguantar la mirada
observant el reflex de la seva imatge,
es desferen en plors i penediment.
Alguns corregueren enrere.
Volien recollir les seves petjades,
impedir que germinessin
i embrutessin el món.
Altres com l'estruç
amagaren el cap sota terra.
El capitost manà enfurismat
que pintessin aquell mur
amb el color més opac
de tots els que es troben al mercat.
La desfeta fou total.
Aquell poble es negà
en la pròpia misèria.
La paraula esquifida
sense dir res se n'anà
esperant sense ànsia
que algun altre poble
la volgués tornar a comprar.

6

Al carreró estret
obrí al món la seva primera paraula.
Les parets mig enrunades
en guardaren el ressò.
Ell cresqué i amb ell els discursos.
El carreró es convertí en avinguda,
el ressò i les paraules
en esmolades eines de precisió.
Escalà cims sobre la voluntat
dels seus coetanis.
Els paisatges desfilaren al seu pas.
Quan fou ben a dalt,
quan estigué ben enlairat,
veié en una finestra del record
el carreró estret de la seva primera paraula,
aquella que sempre havia estat
el seu més gran horitzó.

Taula

9	1. Cau escrita la paraula...
11	2. Paraules que a queixalades...
13	3. Una a una les lletres...
15	4. Un bon dia...
17	5. D'una paraula esquifida...
19	6. Al carreró estret...
21	7. Tendrà infància sense mots...
23	8. La paraula caigué enmig de la tribu...
25	9. El mercader de paraules...
27	10. De l'obscuritat fluida...
29	11. El pes diluït del significat...
31	12. En aquell país ignorat...
33	13. Lletres i mots...
35	14. Fam de sentit...
37	15. S'endinsà...
39	16. Un grapat...
41	17. L'ombra del núvol...
43	18. Ven la pròpia llengua...
45	19. Omplen la menjadora...
47	20. El pes del poc dir que ens queda...
49	21. L'alè de la paraula...
51	22. El riu s'endú...
53	23. Pensem el mot...
55	24. La nit cau desperta...

- 57 25. A l'àgora es reuneixen...
- 59 26. De l'avi, del seu avi...
- 61 27. Escrigué dos mots...
- 63 28. Ven a pes les paraules...
- 65 29. Veu jove que no vella...
- 67 30. El cim s'empassa els núvols...
- 69 31. Retalla la realitat...
- 71 32. L'encertada espurna de l'home que pensa...
- 73 33. El fred congela les paraules...
- 75 34. Clavà la paraula...
- 77 35. Sobre el paper...
- 79 36. El pes d'aquella paraula...
- 81 37. L'home oferia paraules...
- 83 38. L'home que volia menjar fum...
- 85 39. La plana deserta i ell camina...
- 87 40. La ressonància d'aquell cor...

Col·lecció Biblioteca de la Suda

Últimes publicacions

157. Jacint Sala, *Me'n vaig*, 2013.
158. Joan-Elies Adell, *Si no et tinc*, 2013.
159. Jordi Jové, *Les hores oblidades. Poesia (1983-2003)*, 2014.
160. Joan Duran i Ferrer, *Extrema llum*, 2014.
161. Jordi Pàmias, *Terra, mite, àngel. Obra poètica V*, 2014.
162. Gemma Casamajó, *Terra campa*, 2014.
163. Joan Asbert, *Amanida de fruites*, 2014.
164. Ramon Guillem, *La set intacta*, 2014.
165. Joan Callau, *L'avis de l'àngel*, 2014.
166. Akiko Yosano, *Cabells enredats*, 2014.
167. Manuel Bellver, *Nord*, 2014.
168. Jordi Guardans, *La presència del transparent. Obra completa 1994-2014*, 2014.
169. Joan Carles González-Pujalte, *Les coses i els miratges*, 2015.
170. Marc Rovira, *Els ocells de la llum*, 2015.
171. Nati Soler Alcaide, *La lentitud del ramat*, 2015.
172. Montserrat Butxaca, *La casa de la vida*, 2015.
173. Carles Dachs, *A dalt més alt*, 2015.
174. Pep Cortès, *Itineraris poètics*, 2015.
175. Klaus Ebner, *Blaus / Blaiën*, 2015.
176. Xavier Casassas, *Mots*, 2015.

SÈRIE TRANSVÀRIA

7. Guillem Viladot, *Abans podriem passar pel Louvre*, 2000. Pròleg de J. Pont.
8. Ernest Ibáñez Neach, *El camí del vent*, 2000.
9. Manuel de Pedrolo, *Us convida a l'acte*, 2000. Edició i pròleg de X. García.
10. Henri Michaux, *La nit es mou*, 2001. Traducció de M. de Pedrolo i il·lustracions de B. Rossell.
11. Patrick Gifreu, *Caudí, la glòria del gran arquitecte*, 2003. Il·lustracions de Frederic Amat.
12. Enric Casasses, *Uh!*, 2007.
13. Carles Hac Mor, *Regoc*, 2009.
14. Dolors Miquel, *El Mussot*, 2009.
15. *Poesies de Màrius Torres*, 2010. A cura de Margarida Prats.
16. *Versions de poesia europea, per Màrius Torres*, 2010. Estudi i edició de Pere Ballart i Jordi Julià.
17. Carles Hac Mor, *Obra completa punt u*, 2011.
18. *Poesies de Màrius Torres*. Edició especial limitada amb il·lustracions de Joaquín Ureña. A cura de Margarida Prats, 2012.